

Rozhovor

Je zdravotně-sociální
péče na existenciální
křižovatce?

4

Reportáž

Oborová setká(vá)ní
zdravotně-sociálních
pracovníků

7

Naše kořeny

Historie sociální práce
ve zdravotnictví

10

Téma: ZDRAVOTNĚ-SOCIÁLNÍ PRÁCE

Editorial

Vážení a milí čtenáři,

držíte v ruce další číslo našeho časopisu MY FZS, které se věnuje důležitému tématu – profesní identitě a roli zdravotně-sociálního pracovníka ve zdravotnictví. Jak píšeme v úvodu rubriky Rozhovor, zdravotně-sociální pracovník působí v oblasti preventivní, diagnostické, paliativní a rehabilitační péče a podílí se na uspokojování sociálních potřeb pacienta.

V tomto čísle nabízíme pohledy z mnoha stran: od rozhovoru, který klade otázku, zda se zdravotně-sociální péče nachází na existenciální křižovatce, přes reportáž z oborového setkání pracovníků v této oblasti, až po návrat k historickým i hodnotovým kořenům. V přicházejících časech demografických změn, stárnutí populace a rostoucí komplexity péče je význam sociální péče ve zdravotnictví ještě více aktuální.

Zaznívá i apel: Jak zatraktivnit profesi, aby o ni vzrostl zájem mezi mladými lidmi? Kéž by i toto

číslo přispělo k větší osvětě. Důstojná péče o člověka začíná právě tam, kde se zdraví dotýká sociálních kontextů života. Zde jsou zdravotně-sociální profesionálové rovnocennými partnery kolegům z dalších nelékařských a lékařských zdravotnických profesí.

Čtenář zde také najde inspirativní text o projektu MYORCO, jenž dokládá, že i v adaptaci začínajících perioperačních sester lze využít moderní technologie, aniž by se vytratil lidský rozměr péče. Nechybí ani příklady z praxe, které připomínají, že pro učení a kvalitu péče je důležité naslouchání a sdílení lidských příběhů.

V duchu našeho názvu „MY“ – jak česky (my společně), tak anglicky (můj) – věříme, že tento časopis zůstává společným prostorem pro sdílení, růst a posilování profesní hrdosti.

Přeji vám inspirativní čtení!

Karel Sládek, děkan a vedoucí redaktor

OBSAH

2 Editorial	16 Mezinárodní projekt: Projekt MYORCO aneb Erasmus+ pomáhá při adaptaci začínajících perioperačních sester
3 Zprávy z fakulty	18 Internacionalizace
4 Rozhovor: Je zdravotně-sociální péče na existenciální křižovatce?	20 Senát
7 Reportáž: Oborová setkání(vá)ní zdravotně-sociálních pracovníků	22 Sraz absolventů
10 Naše kořeny: Historie sociální práce ve zdravotnictví	24 Ocenění studenti
12 Praxe: Kam na praxi? Do Hamzovky!	25 Fotogalerie ze studentského života
14 Absolvent	26 Publikace FZS
15 Členství v Asociaci vzdělavatelů v sociální práci	27 Fakulta se představuje

MY FZS: Populárně-naučný časopis Fakulty zdravotnických studií Univerzity Pardubice

Vydavatel: Univerzita Pardubice | **Adresa:** Studentská 95, 532 10 Pardubice | **Email:** myfzs@upce.cz

Web: fzs.upce.cz/fzs/my-fzs | **Redakce:** Karel Sládek (vedoucí redaktor), Eva Hlaváčková, Kateřina Horáčková, Ondřej Podeszwa, Pavla Ribárová, Lenka Švandová Maršálková | **Korektury:** Lenka Švandová Maršálková

Fotodokumentace: archiv FZS a UPCE, freepik.com, Hamzova odborná léčebna, Jana Wichsová, Jan Pospíchal | Redakce si vyhrazuje právo dodané rukopisy krátit | **Periodicita:** 2x ročně | **Cena:** zdarma

Grafická úprava a sazba: Tereza Jochcová | **Tisk:** Vydavatelství a polygrafické středisko Univerzity Pardubice

Číslo: Roč. 3, 2025, č. 4 | **Náklad:** 1000 ks | **ISSN 3029-5009** | **eISSN 3029-5017** | **MK ČR E 24614**

Zprávy z fakulty

Zájem o studium na FZS roste

Fakulta zdravotnických studií letos zaznamenala zvýšený zájem o studium. Do všech bakalářských a navazujících magisterských programů se přihlásilo celkem 1677 uchazečů. V porovnání s loňským rokem jde o nárůst o 289 přihlášek. Po náročném přijímacím řízení čeká fakultu silný ročník. Zvýšený počet přihlášek potvrzuje atraktivitu našich studijních programů a dobrou pověst fakulty. Uchazeče láká nejen profesní uplatnění, ale i moderní výukové metody a přátelské akademické prostředí.

Modelové situace pro studenty Zdravotnického záchranářství

Studenti 2. a 3. ročníku studijního programu Zdravotnické záchranářství absolvovali již tradiční nácvik modelových situací. Studenti zažili nácvik mimořádných událostí jako aktivní střelec, výbuch laboratoře nebo hromadná nehoda. Náročné scénáře zvládli ve spolupráci se Střední průmyslovou školou chemickou, oborem Požární ochrana. Cvičení prověřilo nejen jejich odborné znalosti, ale také schopnost spolupráce a rozhodování pod tlakem. Po těchto zkušenostech čekal studenty 3. ročníku ještě týden intenzivního výcviku v rámci kurzu Záchrana na horách.

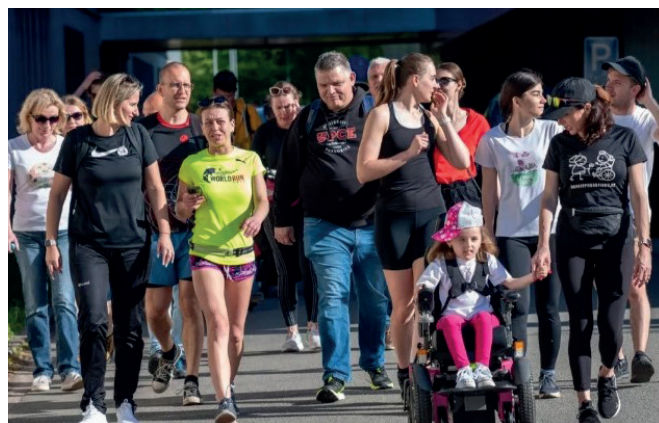

Den zdraví plný zážitků

Naše fakulta spolu s Oddělením HR Award letos poprvé uspořádaly pro zaměstnance univerzity Den zdraví. Návštěvníci si mohli vyzkoušet první pomoc zážitkovou formou, samovyšetření prsu a varlat, získat trichologické poradenství, fyzioterapeutická doporučení i informace o doplňcích stravy. Akce se setkala s velkým ohlasem. Den zdraví potvrdil, že prevence a vzdělávání mohou být nejen užitečné, ale i zábavné.

Rozhýbali jsme univerzitu – pro dobrou věc

I letos se fakulta zapojila do akce Rozhýbejme univerzitu, kterou každoročně pořádá Katedra tělovýchovy a sportu. Kromě tradičního souboje fakult byla letošní výzva spojená také se sbírkou pro Sofii, dceru absolventů UPCE, kterou jsme splnili za pouhé tři dny konání. Zapojili se zaměstnanci, studenti i vedení fakult a univerzity, kteří společně podpořili dobrou věc. Akce opět ukázala, že i pohybem lze pomáhat a budovat sounáležitost napříč univerzitou.

Je zdravotně-sociální péče na existenciální křižovatce?

Fakulta zdravotnických studií Univerzity Pardubice nabízí bakalářský studijní program Zdravotně-sociální péče, který však dosud není zařazen ze strany Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky (MŠMT) do projektu v rámci podpory navýšení kapacit vysokoškolského vzdělávání ve vybraných nelékařských zdravotnických studijních programech. Zdravotně-sociální pracovník působí v oblasti preventivní, diagnostické, paliativní a rehabilitační péče a podílí se na uspokojování sociálních potřeb pacienta. Za jeho nejvhodnější kvalifikaci je stále považováno bakalářské vzdělání.

1. Jak hodnotíte perspektivu této profese z pohledu budoucího vývoje zdravotně-sociální péče?
2. Měl by podle Vás být studijní program podpořen jako jiné bakalářské nelékařské zdravotnické programy? A jakým způsobem by se toho mohlo dosáhnout?
3. Jaké regionální, krajské a celostátní perspektivy této profese vidíte? Co by podle Vás pomohlo zvýšit její prestiž a zájem mladé generace o studium i výkon tohoto povolání?

Mgr. Miluše Horská

senátorka za Pardubicko, Přeloučsko
a Chlumecko a místopředsedkyně
Mandátového a imunitního výboru Senátu
Parlamentu České republiky

1. Vnímám ji jako velmi potřebnou již v současné době, a o to více i do budoucna, kdy bude přibývat osob, které budou potřebovat oba typy péče, tedy zdravotní i sociální. Navíc pevně věřím a dlouhodobě podporuji péči v domácím prostředí tak, aby lidé mohli zůstat co nejdéle tam, kde je to pro ně přirozené, tedy doma. To však zcela nezbytně vyžaduje dostatek terénních služeb včetně právě zdravotně-sociálních pracovníků.

Bohužel jsme v této oblasti hluboce zaspali, o systému tohoto typu péče zatím nelze mluvit.

2. Myslím, že by podpořen být měl a pevně věřím, že se tak stane, právě s narůstající poptávkou po těchto profesích. Dlouhodobě podporuji meziresortní spolupráci ve prospěch konkrétních lidí, kteří velmi často potřebují právě kombinaci zdravotní a sociální péče. Naléhavě potřebujeme také nastavit včasnou pomoc a systém i do školství, kde nedokážeme pomoci s frustrací dětí v oblasti duševního zdraví. Zde je situace velmi kritická.

3. Z regionálního hlediska věřím, že právě Fakulta zdravotnických studií Univerzity Pardubice by mohla být regionálním lídrem na poli zdravotně-sociálního pomezí, které již máme legislativně zakotveno, nicméně do praxe se to zatím příliš nepropsalo. Vysokoškolsky vzdělaní zdravotně-sociální pracovníci mohou právě svým konkrétním působením v terénu dokazovat, jak velmi potřebná je jejich práce, a znovu zdůrazňuji, jak velmi důležitá je právě kombinace péče zdravotní a sociální. Prestiž práce v sociální oblasti bohužel není příliš vysoká, i když všichni vnímají její smysluplnost a náročnost. Příliv vzdělaných lidí do této oblasti tak může v tomto velmi pomoci. Zároveň je potřeba celou profesi razantně zviditelnit.

Ing. Pavel Šotola

*náměstek hejtmána Pardubického kraje
zodpovědný za sociální péči a neziskový sektor*

1. Kvalitně nastavené zdravotně-sociální pomezí je velmi aktuální a nezbytná součást péče o uživatele/pacienta. Do budoucna v něm vidím velkou perspektivu a možnosti širokého uplatnění. Zdravotně-sociální pracovník může vykonávat své činnosti ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče, v pobytových i v některých ambulantních

sociálních službách, ale také na pozici posuzování zdravotního stavu OZP (osob se zdravotním postižením) v Institutu posuzování zdravotního stavu. Jako smysluplné vidím zavedení standardu pro zdravotnická zařízení mít vytvořenou pozici zdravotně-sociálního pracovníka a ideálně takové opatření provázat s legislativním ukotvením.

2. Vzhledem k nezbytnosti provázání sociální a zdravotní oblasti považuji podporu programu ze strany MŠMT za velmi důležitou. Hlavním předpokladem jeho podpory je, aby MŠMT začalo vnímat celospolečenskou potřebu tohoto oboru a jeho perspektivu do budoucna. Zároveň by zde mělo sehrát důležitou roli Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV) a Ministerstvo zdravotnictví (MZD) v argumentaci potřeby tohoto oboru.

3. Zdravotně-sociální pomezí je dlouhodobě obtížně uchopitelná oblast, přestože je velmi klíčová pro kvalitní poskytování sociálních i zdravotních služeb. Proto je třeba pracovat na větším propojení a koordinaci zdravotní a sociální oblasti a dále na osvětě a lepších podmínkách pro výkon této profese tak, aby motivovaly mladé pro výběr takového studia.

Ing. Michaela Matoušková, MPA, MHA

náměstkyně ministra, Ministerstvo zdravotnictví

1. Zdravotně-sociální pracovníky bude naše zdravotnictví do budoucna velmi potřebovat. Ve strategickém dokumentu Ministerstva zdravotnictví *Zdraví 2035* se právě se zdravotně-sociálními pracovníky počítá jako s důležitou „spojkou“ na zdravotním a sociálním pomezí. Zejména pak v multidisciplinárních týmech, které budou v budoucnu dbát na prostupnost pacienta zdravotně-sociálním pomezím, jsou tito pracovníci vnímáni jako stěžejní.

2. Po schválení strategického dokumentu *Zdraví 2035* v letošním roce plánuje ministerstvo užší spolupráci s MŠMT v oblasti plánování personálních kapacit v ČR, a tak věřím, že se podaří prosadit podporu studia zdravotně-sociálních pracovníků, neboť o jejich potřebě víme již dnes. Právě plánování personálních kapacit je v budoucnu velmi důležité za spolupráce ministerstev MZD, MPSV a MŠMT s ohledem na demografický vývoj v dalších letech. Ministerstvo zdravotnictví v letošním roce připravilo datový most mezi MZD a MPSV a o totéž se nyní snažíme s MŠMT, které je pro plánování personálních kapacit stěžejní. Předpokládám, že na základě získaných dat a vzhledem ke zmíněné potřebě bude moci MŠMT a MZD rychleji reagovat v čase a „objednávat“ si obory, které v praxi chybí.

3. Pokud máme za cíl snadnou prostupnost pacienta zdravotně-sociálním systémem, pak je tato profese potřebná ve všech segmentech zdravotní péče v návaznosti na péči sociální, aby nedocházelo k rehospitalizacím pacientů ze sociálních důvodů a bylo o pacienty postaráno i v domácím prostředí. Rovněž terénní zdravotně-sociální péče bude velkým prostorem pro rozvoj nejen v Pardubickém kraji, ale ve všech regionech ČR.

Mgr. Václav Pláteník, MA, LLM

náměstek ministra, Ministerstvo zdravotnictví

1. Váha a potřeba profesí na pomezí zdravotní a sociální péče bude bezpodmínečně vstoupat, a to zejména s ohledem na nezastavitelný demografický tranzit. Péče bude poptávanou službou a, dovolíte-li, vzácnou „komoditou“. Bude stále více těch, kdo budou péči potřebovat, včetně těch šťastnějších, kteří její podobu a kvalitu budou moci ovlivnit svými penězi, ale stále méně těch, kdo ji budou schopni, popř. ochotni, poskytovat.

Ing. Jiří Horecký, Ph.D., MSc., MBA

prezident Asociace poskytovatelů sociálních služeb České republiky

1. Zdravotní péče vstupuje do sociálních služeb více a více a není to již pouze v pobytových sociálních službách. Poslední novelou sociálních a zdravotních zákonů se rozšiřuje např. do odlehčovacích či vybraných ambulantních služeb. Nalézt ji můžeme však také v adiktologických službách nebo v některých sociálně preventivních službách. A je tomu tak i v opačném směru, kdy u poskytovatelů zdravotních služeb je výrazná po-

2. Perspektivu každého oboru poskytujícího péči determinují kompetence, které mu jsou garantovány. Od nich se odvíjí zařazení, odměna, nároky, odpovědnost atp. Aby byla zdravotně-sociální péče vnímána na roveň ostatním nelékařským zdravotnickým profesím, patrně by to vyžadovalo přestavbu kurikula, jak jej známe z několika vysokých škol, které tento obor nabízí. Dokážeme si třeba představit absolventa kombinujícího kompetence (praktické) zdravotní sestry a sociálního pracovníka? Univerzálnost, modulová konstrukce nebo prostupnost jsou dle mého názoru klíčové termíny pro debatu o budoucnosti oboru. To ovšem v žádném případě neznamená, že současný model nenachází bohaté uplatnění. Náš unikátní zdravotní a sociální systém potřebuje průvodce, koordinátory péče, case managery a další, svou činností zvyšují efektivitu a komfort našich systémů péče.

3. Myslím si, že prestiži profese přidává i to, jaké požadavky jsou pro vstup do ní, jako je kvalitní vzdělání. Dále je nezbytné pracovat na prestiži a roli profese v rámci celého systému, což úzce souvisí s kompetencemi. Zájem může zvýšit i fakt, že každý, kdo se pro tuto profesi rozhodne, více či méně pomáhá tvořit systém, který dříve nebo později bude využívat.

třeba sociální péče a samozřejmě i sociální práce. Integrace sociálních a zdravotních služeb je akcentována v celé Evropě, má smysl a budoucnost a obdobné propojení jednotlivých témat a směrů ve vzdělávacích programech je jen přirozeným a logickým důsledkem nebo i předpokladem.

2. Určitě by měl být podpořen. Jeho absolventi mohou být nezbytnou součástí legislativně zcela nově vzniklých zdravotně-sociálních lůžek, jejichž kapacity začnou od příštího roku vznikat a růst. Cestou k dosažení tohoto cíle pak může být apel zaměstnavatelských svazů sdružujících zaměstnavatele v sektorech zdravotnictví a sociálních služeb právě na MŠMT.

3. Sociální práce je stále širokou veřejností vnímána spíše negativně, byť se to v posledních letech zlepšuje. Propojení a integraci zdravotních a sociálních služeb moc lidí nerozumí. K dostatečnému zvýšení povědomí a prestiže nás tedy čeká ještě relativně hodně práce. Za profesní svazy (Asociace poskytovatelů sociálních služeb či Unie zaměstnavatelských svazů ČR) jsme v minulosti dělali několik mediálních kampaní poukazujících na nezbytnost, důležitost, ale i smysluplnost těchto profesí, a je nutné v tom pokračovat.

Text: Adéla Michková, Monika Kopecká | Foto: archiv FZS

Oborová setká(vá)ní zdravotně-sociálních pracovníků

„Oborové setkání zdravotně-sociálních pracovníků je prakticky zaměřenou konferencí, jejímž cílem je sdílení dobré praxe a aktuálních témat, jimiž obor žije. Poprvé bylo realizováno online v roce 2020, tj. v době covidové, z iniciativy vyučujících a studentů oboru Zdravotně-sociální péče jako výraz potřeby, být v kontaktu a mluvit spolu. S každým dalším ročníkem se počet účastníků zvyšuje.“ říká fakultní web v sekci „Konference“. Za těmito několika větami však stojí příběh o spolupráci a sounáležitosti, který překračuje hranice fakulty i regionu.

Možná jste si všimli, vzpomeňte si, loni, v úterý 26. listopadu – foyer školy plné lidí, kteří postupně obsazovali místa v aule. Ano, i ta byla plná. To všechno jsme byli my, zdravotně-sociální pracovníci zvaní ZSPáci, studenti, absolventi, praktici. A také spřízněné duše z řad dalších spolupracujících pomáhajících profesionálů. Všichni, kteří se sešli na V. Oborovém setkání ZSP. A další byli připojení online. Co všechno tento poslední ročník přinesl, to ponechme pro tuto chvíli stranou (podrobná reportáž následuje). Věnujme pár řádků tomu, co předcházelo.

Psal se rok 2020 a pandemie covid-19 ovlivňovala náš život ve všech oblastech. Sociální izolace a limity nucené online výuky si vybíraly svou daň. Samotné předávání znalostí pro vrůstání do profese a identifikaci s oborem nestačí. Chybělo sdílení, společné zážitky, motivace. A tady to vzniklo: pojdme se potkat všichni najednou. Studenti všech ročníků, všichni vyučující, absolventi, kolegové z praxe. Alespoň skrz kamery a mikrofony. Vidím to jako dnes, byť fotodokumentace chybí: malý „konferenční výbor“ v učebně spolu s několika vystupujícími, všichni s respirátory a ve stano-

vených odstupech od sebe, atmosféra plná obav, zda neselže technika, a 80 účastníků připojených online. A už to frčí, prezentace studentských prací, bakalářských prací, dobré praxe (tehdy to byl projekt Homesharing) či inovativních pomůcek (tehdy Sunball). Diskuze omezená na otázky a komentáře v chatu. Úleva v závěru, že vše proběhlo hladce. A nakonec velké překvapení! Neuvěřitelně pozitivní zpětná vazba a poptávka po opakování. Budiž, pojďme do toho!

I další ročník, na podzim roku 2021, byl stále online, byť na místě už se nás sešlo přece jen více. Pozvání ke spolupráci přijaly kolegyně z Vysoké školy polytechnické v Jihlavě, jejichž studenti tak byli připojeni spolu s těmi našimi online. Zájem vzbudilo téma aktivizace a kognitivního tréninku u seniorů s využitím virtuální reality (možnost praktického vyzkoušení pro přítomné na místě), představení trauma-informovaného přístupu, historický výzkum o systému sociální péče v terezínském ghettu i příspěvek o bytové nouzi v České republice. A opět poptávka po dalším roč-

níku. Začínáme tedy číslovat a zakládáme tradici. A ke spolupráci zveme další školy a organizace. Připojuje se Ostravská univerzita, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích a sekce zdravotně-sociálních pracovníků České asociace sester. Účastníků třetího ročníku je tolik, že vybraná učebna doslova praská ve švech. A to i přesto, že naše studenty jsme už s předstihem (právě pro velký zájem kolegů z praxe) požádali, aby se připojili online.

Pro čtvrtý ročník, ke kterému se připojila i poslední ze škol vzdělávajících budoucí zdravotně-sociální pracovníky, Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, jsme tedy rezervovali aulu a po pátém ročníku se zdá, že budeme pronajímat fotbalový stadion. Dobře, nebudeme. Pět let bylo na rozjezd tak akorát a je na čase předat štafetu dál. Šestý ročník se stěhuje do Ostravy, pomyslný kolík převzala Katedra zdravotně-sociálních studií Fakulty sociálních studií Ostravské univerzity. Díky jim za to. Těšíme se!

V. Oborové setkání zdravotně-sociálních pracovníků: Inspirace, sdílení a prostor pro změnu

Dne 28. 11. 2024 jsme se na půdě Fakulty zdravotnických studií Univerzity Pardubice sešli již po páté jako komunita lidí, kteří pracují v rozhraní zdravotnictví a sociálních služeb – profesně, s nasazením, ale hlavně s hlubokým zájmem o člověka. *Oborové setkání zdravotně-sociálních pracovníků* přineslo nejen sérii odborných přednášek, ale především prostor pro sdílení zkušeností, hledání odpovědí na aktuální výzvy a potvrzení, že to, co děláme, má smysl.

Úvod, který otevřel důležitá témata

Úvodního slova se ujali významní představitelé veřejného a akademického života – senátorka Mgr. Miluše Horská, děkan Fakulty zdravotnických studií Univerzity Pardubice doc. RNDr. ThLic. Karel Sládek, Ph.D., MBA, náměstek ministra zdravotnictví Mgr. Václav Pláteník, MA, LL.M. a náměstek hejtmána Pardubického kraje Pavel Štefka. Jejich slova nám připomněla, že zdravotně-sociální oblast není jen „mezioborová“, ale především nepostradatelná. Ocenění, které jsme slyšeli z úst řečníků, bylo milým a motivujícím gestem směrem ke všem, kdo v této oblasti pracují.

Odbornost propojená s praxí

První blok přednášek nás zavedl do aktuálních projektů Ministerstva zdravotnictví. Dozvěděli jsme se o výstupech šetření v nemocnicích a jiných zdravotnických zařízeních, které poukazují na potřebu systematického plánování a rozvoje integrované péče. Příspěvek Bc. Michaely Chocholaté připomněl, jak důležité je propojení zdravotně-sociální práce a práce zdravotních sester přímo na odděleních. Ze Zlína k nám pak dorazila Mgr. Michaela Mičková, která přinesla konkrétní kazuistiku a ukázala, jak důležitou roli má zdravotně-sociální pracovník v nemocnici – jako průvodce, koordinátor i opora pacientů a jejich blízkých. Velmi osobním a silným momentem bylo vystoupení Tomáše Rybičky, klienta Domova pod hradem Žampach, který nám představil svá výtvarná díla – malovaná pouze pomocí pohybů hlavy. Jeho příběh byl nejen inspirací, ale také připomenutím, proč je důležité podporovat rozvoj individuality a důstojnosti každého člověka bez ohledu na zdravotní omezení.

Mgr. Adéla Michková, Ph.D.
působí na Katedře porodní asistence, perioperační péče a zdravotně-sociální péče FZS UPCE

Sdílení nástrojů, přístupů i motivace

Druhý blok po krátké přestávce nabídl rozmanitá témata. Bc. Viktorie Viková nás provedla specifiky sociální práce s pacienty s duální diagnózou, přičemž její popis každodenní praxe v Psychiatrické nemocnici Bohnice byl autentický a hluboce lidský. Potěšující bylo slyšet, že odborná praxe studentů není vnímána jen jako „povinnost“, ale jako jeden z klíčových pilířů kvalitního vzdělávání. Mgr. Zuzana Miklušová, Ph.D. poukázala na přínosy spolupráce mezi školami a mentory v terénu. A student Dominik Szczerba nám připomněl, že i dobrovolnictví má své místo – jako cesta k pochopení vlastní role a významu týmové práce.

Třetí blok: Inovace a nové cesty

Závěrečný blok přinesl pohledy na inovativní přístupy. Projekt „Tým okolo dítěte“ v podání Mgr. Marie Kaštylové ukázal, jak může vypadat skutečná mezioborová spolupráce, která myslí komplexně a dlouhodobě. Zástupci organizace Amalthea z. s. pak sdíleli zkušenosti ze spolupráce mezi sociálním a zdravotním sektorem v praxi a připomněli, že propojování těchto světů není vždy jednoduché, ale naprosto nezbytné. Velmi zajímavá byla i přednáška MUDr. Ludmily Šulcové Hejnalové, která přiblížila roli odborného nelékařského zdravotnického pracovníka v rámci lékařské posudkové služby. Její příspěvek otevřel diskuzi o možných proměnách a budoucnosti tohoto specifického segmentu zdravotní péče.

Co jsme si odnesli?

Setkání nás opět utvrdilo v tom, že naše práce má hluboký význam, i když je často skrytá za kulisy zdravotnických výkonů nebo sociálních formulářů. Bylo cítit, že každý příspěvek, kazuistika nebo osobní zkušenost přinesly nejen informace, ale také sdílenou sounáležitost, inspiraci a motivaci do další práce. Odcházeli jsme s vědomím, že nejsme sami. Že v každém kraji, v každé nemocnici, domově či ambulanci existují lidé, kteří věří v propojení péče, empatii a týmový přístup. A že právě tito lidé tvoří změnu – jednu návštěvu, rozhovor nebo vyřešenou situaci po druhé. Děkujeme všem, kdo se na setkání podíleli, přednášeli, naslouchali i diskutovali. Těšíme se na další společné cesty.

Mgr. Monika Kopecká
působí na Katedře porodní asistence, perioperační péče a zdravotně-sociální péče FZS UPCE

Historie sociální práce ve zdravotnictví

Paní Marie se ocitla v nemocnici. Náledí, pád, zlomenina „krčku“ a operace. Zákrok byl úspěšný, rehabilitace probíhá uspokojivě, paní Marie bude brzy propuštěna. Pro zdravotníky jeden z mnoha příběhů s dobrým koncem, pro paní Marii život vzhůru nohama a mnoho starostí. Dosud samostatná a činorodá seniorka je náhle upoutaná na lůžko a jen velmi zvolna díky rehabilitaci získává zpět svou soběstačnost. Doma prázdná lednice a byt v patře bez výtahu – to je jen zlomek obav. Paní Marii trápí nejistota a strach z budoucnosti. Přichází zdravotně-sociální pracovník, nenápadný člen zdravotnického týmu, který paní Marii nabídne pomoc se vším, co ji po propuštění z nemocnice čeká. Nenápadný člen týmu, který naslouchá a řeší.

Zdravotně-sociální práce je pomáhající profesí, jež propojuje zdravotní péči a sociální podporu, s cílem pomoci pacientům/klientům žít plnohodnotný život v důstojných podmínkách i přes zdravotní omezení, která je limitují. V českém prostředí jde o profesi vcelku mladou, ne tak ve světě. Pojďme společně do historie této profese nahlédnout.

Průkopníci sociální práce ve zdravotnictví: Příběh, který začal před více než stoletím

Historie moderní sociální práce ve zdravotnictví se začala psát v USA na počátku 20. století. Dr. Richard Cabot působící na ambulantním oddělení Massachusetts General Hospital (MGH) v Bostonu stále více prosazoval myšlenku, že nemocnice nemůže pečovat jen o tělo pacienta, ale musí se starat i o jeho sociální podmínky, rodinné zázemí a duševní stav. Zasadil se o to, že v roce 1905 byla vytvořena vůbec první pozice sociální pracovnice v nemocnici, kterou obsadila Garnet Pelton (původně zdravotní sestra). Ačkoliv kvůli nemoci brzy odešla, stihla položit základy, na něž mohla navázat Ida Maude Cannon, která vystudovala sociologii a ošetřovatelství. Ta se stala skutečnou průkopnicí nemocniční sociální práce v USA. Cannon navrhla a realizovala první systematický program nemocniční sociální práce, v roce 1914 se stala vedoucí sociální práce v MGH a roku 1918 spoluzaložila Americkou asociaci zdravotně-sociálních pracovníků. Profesi se věnovala více než 40 let.

Ve Velké Británii pak základy profese položila přibližně ve stejném období Anne Emily Cummins v St. Thomas' Hospital v Londýně. Věnovala se především práci s lidmi nemocnými tuberkulózou a těhotnými ženami a matkami. Zaměřovala se

na posílení jejich soběstačnosti a zakládala svépomocné skupiny.

Teorie vystavěná na praxi

Obor postupně sílil nejen prakticky, ale i teoreticky. Právě Cannon napsala v roce 1913 knihu *Social Work in Hospitals*, která se stala prvním systematickým textem pro vzdělávání sociálních pracovníků v nemocnicích. Cannon v ní představuje koncept zdravotně-sociální práce jako nezbytnou součást moderní medicíny. Zdůrazňuje, že efektivní lékařská péče musí zahrnovat nejen fyzické aspekty nemoci, ale také sociální podmínky pacienta.

Žačkou, spolupracovnicí a následovnicí Cannon pak byla další významná osobnost zdravotně-sociální práce, Harriett Moulton Bartlett. Vzděláním sociální pracovnice a socioložka působila na sociálním oddělení MSG v Bostonu v letech 1921 až 1945. Byla také profesorkou na Simmons College School of Social Work v Bostonu a na University of Southern California a prezidentkou Americké asociace zdravotně-sociálních pracovníků. Veškeré své profesní zkušenosti shrnula v knize *Social Work Practice in the Health Field* (1961), v níž se věnuje především vymezení role profese, metodám práce a etickým otázkám jejího výkonu. Odborné veřejnosti je však více známá její poslední publikace *The Common Base of Social Work Practice* (1970), v níž Bartlett představila koncept sociálního fungování jako klíč k porozumění klientově situaci a přinesla jednotný základ pro praxi napříč specializacemi. Tento její model sociálního fungování stojí v základech současné sociální práce nejen ve zdravotnictví.

„Sociální práce ve zdravotnictví není charita – je to profese.“ (Harriett Bartlett)

České kořeny: od první republiky k profesnímu uznání

V českých zemích začala zdravotně-sociální práce vznikat především v důsledku první světové války. Rodiny tehdy zajišťovaly péči o své blízké samy, ale s nárůstem sociálních problémů začaly hrát významnější roli i organizace, jako byl Československý červený kříž, které poskytovaly péči všem bez ohledu na jejich ekonomickou situaci. Klíčovou roli v rozvoji sociální práce v kontextu zdraví sehrála Alice Masaryková, dcera Tomáše Garrigua Masaryka a předsedkyně zmíněného Československého červeného kříže. Inspirována zkušenostmi ze zahraničí, založila v roce 1919 první Vyšší sociální školu v ČSR.

V roce 1928 pak spolu s belgickým lékařem jménem René Sand řídila v Paříži první světovou konferenci o sociální práci, která podnítila mj. diskuzi o novém typu sociálně-zdravotní sestry a podpořila budování mezinárodní sítě škol zaměřených na výchovu těchto pracovníků. Tato iniciativa měla za cíl standardizovat vzdělávání a praxi ve zdravotně-sociální oblasti na mezinárodní úrovni.

Významným milníkem bylo založení Masarykovy státní školy zdravotní a sociální péče v roce 1935, která poskytovala vyšší odborné vzdělání pro pracovníky spojující zdravotní a sociální složku. Za jejím vznikem stála opět Alice Masaryková a její zkušenosti získané ve Spojených státech. Společně s Annou Berkovcovou se jí podařilo vytvořit vzdělávací instituci, která připravovala kvalifikované odbornice do nemocnic i do terénu. S Masarykovou státní školou zdravotní a sociální péče se pojí i jméno významné pedagožky Marie Krakešové a její žákyně a dlouholeté spolupracovnice Vlasty Brablcové. Ta se věnovala především sociální práci s rodinami a upozorňovala na propojení zdravotního stavu s rodinným a sociálním zázemím pacienta.

Zlom v rozvoji oboru nastal po druhé světové válce a především po roce 1948, kdy došlo k úpadku profese, neboť oficiální politická rétorika existenci sociálních problémů nepřipouštěla. Zatímco Marie Krakešová ve svém působení z politických důvodů pokračovat nemohla, Vlasta Brablcová v tomto roce vstoupila do Komunistické strany Československa, aby se následně stala významnou političkou (mj. několik let působila

na pozici státní tajemnice Ministerstva práce a sociálních věcí ČSSR). Po celou tuto dobu však usilovala o rozvoj, resp. později o obnovení profese, na němž na přelomu 60. a 70. let spolupracovala opět s Marií Krakešovou.

Po roce 1989 se sociální práce začala opět rozvíjet. Vznikly nové obory na vysokých školách, systém péče se profesionalizoval a právní rámec dal zdravotně-sociální práci pevné základy. V roce 2006 byl zdravotně-sociální pracovník uznán jako zdravotnický pracovník podle zákona č. 96/2004 Sb., o nelékařských zdravotnických povoláních, a profese tak získala legislativní i profesní oporu.

Kdo je zdravotně-sociální pracovník dnes?

Zdravotně-sociální pracovník je profesionál, který propojuje svět lékařské péče s každodenními problémy pacientů. Stojí po jejich boku, když potřeby:

- zorientovat se v systému zdravotně-sociální péče,
- vyrovnat se s náročnou diagnózou, pomoci adaptovat se na těžkou situaci,
- zajistit domácí péči a kompenzační pomůcky,
- zajistit vhodnou následnou péči v podobě sociálních a zdravotních služeb,
- vyřešit otázky kolem pracovní neschopnosti, invalidity či ztráty zaměstnání,
- komunikovat s rodinou, úřady nebo jinými institucemi.

Najdete ho v nemocnicích, hospicích, ve službách domácí péče, ale třeba i na psychiatrii nebo v lázních. Spolupracuje s lékaři, všeobecnými sestrami, psychology a dalšími odborníky jako rovnocenný člen týmu, který má jediný cíl – pomoci pacientovi zvládat jeho situaci a dosáhnout co nejlepší možné kvality jeho života.

Mgr. Adéla Michková, Ph.D.
působí na Katedře porodní asistence, perioperační péče a zdravotně-sociální péče FZS UPCE

Mgr. Tereza Velecká
působí na Katedře porodní asistence, perioperační péče a zdravotně-sociální péče FZS UPCE

Text: Adéla Michková, Kateřina Kmentová | Foto: Hamzova odborná léčebna

Kam na praxi? Do Hamzovky!

Hamzova odborná léčebna v Luži, vyhlášený rehabilitační ústav ležící pod hradem Košumberk, je známá nejen svým nádherným arboretem, ale především multidisciplinárním přístupem k rehabilitaci pacientů. Pro nás je to ale také místo, kde je praxe opravdu praxí, kam se studenti opakovaně a rádi vracejí a kde nachází uplatnění naši absolventi.

„V Hamzově odborné léčebně jsem byla poprvé na praxi v červenci 2023. O rok později jsem sem nastoupila jako zdravotně-sociální pracovník. V rámci praxe mě nadchlo nejenom krásné prostředí, ve kterém se léčebna nachází, ale i přátelský a ochotný personál. Zdravotně-sociální zpracovnice, teď už mé kolegyně, mě mezi sebe přijaly ne jako stážistku, ale jako jim rovnou, a mohla jsem tak být součástí jejich každodenní práce. Už v té době jsem si říkala, že by mě taková práce bavila.“ (Pavla Josková, absolventka studijního programu Zdravotně-sociální péče, dále jen jako ZSP, a zdravotně-sociální pracovníce v Hamzově léčebně)

Zdravotně-sociální pracovníci stojí v Hamzově léčebně po boku lékařů, fyzioterapeutů, psychologů

a dalších odborníků. Jejich úkolem je, stejně jako v jiných zdravotnických zařízeních, nejen poskytovat psychosociální podporu pacientům, ale také koordinovat služby a další pomoc, které na poskytovanou zdravotní péči navazují. Zdravotně-sociální pracovníci poskytují poradenství ohledně sociálních dávek či důchodů, pomáhají s vyřizováním žádostí, zajišťují komunikaci s rodinami či dalšími institucemi, a především spolu s ostatními zdravotníky zmírňují obavy pacientů z budoucnosti.

„Celkově mi přijde, že personál zdravotnických zařízení často neví, že v jejich instituci zdravotně-sociální pracovník je, ale v Hamzovce je ZSPák opravdu součástí zdravotnického týmu, chodí na vizity a konzultuje s ostatními profesionály konkrétní pacienty individuálně.“ (Barbora Šmídová, studentka ZSP)

Student studijního programu Zdravotně-sociální péče na Fakultě zdravotnických studií Univerzity Pardubice stráví na praxi více než 1000 hodin, z toho nejméně 400 hodin ve zdravotnických zařízeních. Osvojuje si nové znalosti a dovednosti a prověřuje platnost těch získaných během výuky ve škole. Snaží se porozumět systému, zkouší naučené metody a techniky práce a hlavně – setkává se s mnoha životními příběhy, do kterých může s respektem a pokorou v dobrém přispět. Kvalita praxe během studia do značné míry rozhoduje o tom, jak bude absolvent připraven a jak obstojí při vstupu do profese. Kolegyně z Hamzovy léčebny dokáží svým přístupem studentky motivovat, podpořit a nadchnout pro budoucí profesi. Za to jim patří velký dík.

Mgr. Adéla Michková, Ph.D.
působí na Katedře porodní asistence, perioperační péče a zdravotně-sociální péče
FZS UPCE

Mgr. Kateřina Kmentová
působí na Katedře porodní asistence, perioperační péče a zdravotně-sociální péče
FZS UPCE

Recenze studentky

„Naše studium doprovází celkem sedm bloků praxe, kdy každý blok trvá průměrně měsíc. Tudíž by se dalo říct, že je to celkem sedm měsíců, které během studia strávíme na praxi... Myslím si, že sedm měsíců v životě člověka je čas, který by málokdo chtěl jen tak promarnit, a to obzvlášť na praxi, která mu nic nepřinese... V Hamzovce jsem strávila dva bloky své praxe, tudíž dva měsíce svého života, a musím říct, že je za promarněné rozhodně nepovažuji.

Vstřícný přístup pracovníků k nám studentům jsem pocítila ihned, jakmile jsem ráno celá nervózní ve zdravotnické uniformě vstoupila do kanceláře paní vedoucí. Příznivé přivítání a přijetí naznačovalo, že měsíc, který na praxi strávím, bude skvělý. Jako student jsem v kanceláři měla svůj stůl i počítač, ze kterého jsem měla přístup i do dokumentace pacientů. Ze své zkušenosti vím, že takové podmínky a přístup nejsou všude pravidlem a evokovalo to ve mně pocit důvěry ze strany pracovníků, který byl pro mě velice důležitý.

Během prvních dnů jsem se seznamovala s prostředím, pracovníce mě provedly jednotlivými budovami i rehabilitačními místnostmi, abych se lépe zorientovala. Což se hodilo, protože ne vždy byl pacient na svém pokoji. Zpočátku jsem pracovnícím „stínovala“ při všech úkonech. Avšak postupně jsem se dostávala k samostatnému zápisu ze šetření u pacientů a následně mi bylo nabídnuto, zda si chci šetření zkusit sama za přítomnosti pracovníků, abych si byla jistější. Následně jsem dostala důvěru po pacientech chodit sama a dále s nimi řešit vše potřebné (zejména když už jsem tam byla podruhé).

Díky tomu by se dalo říct, že v Hamzovce jsem se naučila téměř vše, co obnáší práce ZSPáka v takovém zdravotnickém zařízení. Od poradenství, administrativy až po zlepšování komunikace s pacienty.

V Hamzovce mi bylo umožněno setkání s mnoha různými životními příběhy pacientů. Hodně ve mně zarezonoval osmiletý chlapeček, který byl v Hamzovce hospitalizován na rehabilitaci po cévní mozkové příhodě. Byla jsem překvapená, že něco takového může postihnout i tak malé dítě. Bezradnost v očích jeho maminky vidím dodnes...

Velkou inspirací pro mě byla také paní, která po pádu z kola skončila jako kvadruplegik a osud jí do života házel spoustu dalších překážek. Její odhodlání všechno zvládnout bylo neuvěřitelné. Byla a je mou neskutečnou inspirací v tom, že je potřeba se v životě nevzdávat.

Myslím si, že kdyby tým ZSPáků (a i ostatních zdravotnických pracovníků) nefungoval tak dobře, nemusela by praxe být tak naplňující. Každopádně jejich tým funguje z mého pohledu naprosto skvěle a je to viditelné ve všech směrech.

Takže do Hamzovky? Za mě rozhodně ANO!!!“

Eliška Tlustá

je studentkou programu
Zdravotně-sociální péče

Text: Anna Doskočilová | Foto: archiv FZS

Moje cesta k tomu, abych mohla pracovat ve zdravotnictví a stát se zdravotně-sociální pracovnící, nebyla jednoduchá. Na základní škole jsem byla učitelí od zdravotnictví odrazována. Říkali mi, že na zdravotní školy, konkrétně na zdravotní sestru, „chodí jen žáci se špatnými známkami“.

Na gymnázium jsem nechtěla, takže jsem si nakonec vybrala školu zaměřenou na práva. V rámci střední školy jsme měli praxe, jedna z nich byla na úřadě, já jsem si vybrala OSPOD (Orgán sociálně právní ochrany dětí). Také kvůli tomu, že k práci s dětmi mám od mala velmi blízko. Díky OSPODu jsem se dozvěděla informace o práci sociálních pracovníků, což mne velmi zaujalo. Při výběru vysoké školy jsem věděla, že tímto směrem se chci vydat. Stále mne ale přitahovalo zdravotnictví, od něhož jsem byla tolik odrazována, takže přihlášky na zdravotnické školy jsem podávala nakonec také. Univerzitu Pardubice jsem našla díky známým, kteří tam studovali. Při hledání jsem narazila na obor Zdravotně-sociální péče, který mne nadchl už jen díky názvu. Podala jsem přihlášky, byla jsem přijata, ale až do prvního dne školy jsem netušila, do čeho jdu.

Ve druhém ročníku na praxích v nemocnicích jsem zjistila, že to je přesně profese, kterou jsem vždycky chtěla dělat. V rámci praxí jsem měla stáže v několika pražských nemocnicích (např.: Ústřední vojenská nemocnice, Fakultní nemocnice Královské Vinohrady či Psychiatrická nemocnice Bohnice apod.). Ze všech nemocnic jsem si odnesla spoustu zajímavých poznatků z případů.

Také jsem ve druhém ročníku odjela na dva měsíce na stáž v rámci programu Erasmus+. Odjely

jsme s mojí nejlepší kamarádkou do Finska, do města Vaasa, kde jsme nabraly spoustu zkušeností nejen z praxí. Stáže jsme měly ve dvou zařízeních – Integration services (podpora uprchlíků) a v EHJÄ (organizace na pomoc mladistvým se socializací). V rámci těchto dvou měsíců jsme zažily asi nejlepší chvíle našeho života. Užily jsme si to opravdu naplno.

Po státnicích jsem již nechtěla pokračovat ve studiu, proto jsem si našla práci ve Fakultní nemocnici v Motole. Zde pracuji jako zdravotně-sociální pracovník (dále již jen ZSP). Ovšem až v pracovním procesu jsem zjistila, jak moc může ZSP pomoci.

ZSP propojuje medicínský přístup s lidským porozuměním a podporou osob v náročných životních situacích. Ať to jsou senioři, osoby bez přístřeší, osamělí lidé, osoby s náročným onemocněním. Také rodiny, jejichž děti jsou vážně nemocné, nebo rodiny, kde hlavní živitel trpí onemocněním a jejich životní a finanční situace se během chvíle změnila. Zdravotně-sociální pracovník pomáhá osobám nejen v tíživé finanční situaci, ale je jakousi podporou psychosociální. Některé osoby nepotřebují „jen“ zařídit další pomoc po propuštění z nemocnice či udělat poradenství ohledně dávek a dalších sociálních potřeb. Některým lidem stačí, že si s nimi někdo pohovoří, vyslechne je, potěší vlídným a laskavým přístupem. I to je součástí pracovní náplně ZSP. Toto jsou také ty chvíle, kdy si říkám, že je to přesně to, co jsem hledala.

K práci mám ale i další koníčky. Ráda sportuji, cvičím aerobik, pilates, běhám nebo jezdím na kole. Jsem také trenérkou sportovní gymnastiky dětí a v létě již pravidelně jezdím jako vedoucí a zdravotnice na vodácké letní tábory. Ani jeden den se nenudím. Dle mého názoru je dobré mít po práci vyplněný volný čas. A to platí hlavně u pomáhajících profesí, jako je ZSP. U těchto profesí častěji člověk vyhoří, proto je dobré myslet hlavně sama na sebe. Výhodou tohoto oboru je, že ZSP nemusí pracovat pouze ve zdravotnictví. Je mnoho odvětví, kam se může absolvent vydat, záleží jen na výběru, možnostech a preferencích daného člověka.

Naše členství v Asociaci vzdělavatelů v sociální práci

Text: Barbora Faltová

Univerzita Pardubice, Fakulta zdravotnických studií, studijní program Zdravotně-sociální péče, je členem Asociace vzdělavatelů v sociální práci (dále jen ASVSP).

ASVSP je dobrovolným zapsaným spolkem sdružujícím vyšší odborné a vysoké školy v ČR, které poskytují vzdělání v oblasti sociální práce. Historie ASVSP je datována od roku 1992, kdy byla založena s primárním záměrem podílet se na zvyšování kvality vzdělávání v oboru sociální práce pro zdokonalování nabídky a výkonu služeb sociální práce v ČR.

Působnost ASVSP vychází z klíčového principu sociální práce, kterým je respekt k lidské důstojnosti. Prostřednictvím podpory vzdělávání v sociální práci ASVSP posiluje schopnosti budoucích sociálních pracovníků v osvojení jejich profesní odbornosti, občanské angažovanosti, v osobnostním růstu, spolupráci s rozmanitými lidmi, kulturami a obory pro podporu sociální soudržnosti a změny k lepšímu.

Mezi aktivity na podporu vzdělávání v sociální práci náleží také vydávání odborného časopisu

v oblasti sociální práce v České republice a na Slovensku, a to časopisu *Sociální práce/Sociálna práca*: <https://socialniprace.cz/>, jehož je ASVSP vydavatelem. Studenti i vyučující našeho studijního programu Zdravotně-sociální péče mají k tomuto časopisu, díky členství v ASVSP, snadnější přístup.

ASVSP spolupracuje s různými subjekty ovlivňujícími podmínky vzdělávání a výkonu činnosti sociálních pracovníků, jak na místní, krajské, tak i ministerské úrovni státní správy. Na mezinárodní úrovni je ASVSP členem Evropské asociace škol sociální práce (EASSW).

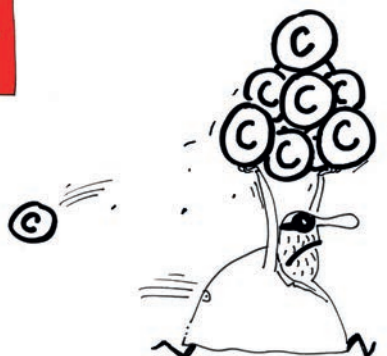
Mgr. Barbora Faltová, Ph.D.

působí na Katedře porodní asistence, perioperační péče a zdravotně-sociální péče FZS UPCE

Desatero FZS UPCE pro studenty v podobě komiksu

Fakultní Desatero FZS UPCE vzniklo za účelem sepsání ideálních zásad a doporučení etiky, etikety, vzájemnosti, ke kterým se fakulta hlásí a které vytvářejí étos jejich zaměstnanců a studentů. Pro studenty se ho snažíme komunikovat formou komiksu. Jestlipak rozpoznáte význam „sedmého přikázání“ na obrázcích dále?

Text „sedmého přikázání“ Desatera FZS UPCE: „VII. Ve vědecké práci respektujeme autorská práva a vždy uvádějíme zdroje, proto se zdržíme jakékoliv formy plagiátorství, vydávání myšlenek jiných autorů za vlastní a přisvojování si cizích informací.“

Mezinárodní projekt

Text: Jana Wichsová, Jana Škvrňáková | Foto: Jana Wichsová

Projekt MYORCO aneb Erasmus+ pomáhá při adaptaci začínajících perioperačních sester

Bezpečnost péče o pacienta je dlouhodobě cílem Světové zdravotnické organizace i dalších mezinárodních institucí. Jednou z kapitol zdravotnické péče je bezpečnost pacienta v průběhu chirurgických operačních výkonů přinášejících celou řadu specifických rizik. Z nich vyplývají nežádoucí události, kterým lze předejít širokým souborem opatření. Jejich součástí je i důkladná příprava zdravotnického personálu. Mezinárodní projekt „My Operating Room Nurse Coach“ (MYORCO) je jedním z nástrojů, které mohou v tomto směru zlepšit přípravu začínajících perioperačních sester.

Perioperační sestry jsou jako klíčový člen perioperačního týmu kompetentní poskytovat vysoce specializovanou péči. To však vyžaduje náročný výcvik nejen v průběhu specializačního vzdělávání, ale i pečlivou průpravu při jejich uvádění do praxe. Fakulta zdravotnických studií naší univerzity se vzdělávání perioperačních sester věnuje dlouhodobě, a proto jsme uvítali nabídku mezinárodního týmu podílet se na projektu Erasmus+, který se zabýval vzděláváním studentů perioperační péče a začínajících perioperačních sester.

Erasmus+

Erasmus+ je program Evropské unie (EU) na podporu vzdělávání, odborné přípravy, mládeže a sportu v Evropě. Tento program vznikl v roce 1987 jako nástroj spolupráce mezi univerzitami a institucemi zabývajících se vzděláváním v Evropě. Nyní Erasmus+ tvoří rámec pro mezinárodní spolupráci a od jeho počátku se do jeho aktivit zapojilo více než 16 milionů lidí všech věkových kategorií.

Programy Erasmus+ v souvislosti s perioperační péčí

Náš tým se účastnil již druhého mezinárodního projektu, který byl zaštitěn EU. Mezi lety 2016–

2019 jsme se podíleli/ly na projektu *Key Skill Management in Operating Room* (KSMOR) zabývajícím se klíčovými dovednostmi perioperačních sester. Na něj potom navázal projekt MYORCO (2020–2023), který byl zaměřen na začínající sestry a studenty perioperační péče, jimž nabízí instruktážní videa, kde se mohou seznámit se základními dovednostmi sálové sestry.

Průběh projektu MYORCO

Hlavní řešitelky projektu MYORCO byly kolegyně z belgické Haute École Léonard de Vinci, na projektu kromě naší fakulty spolupracovala univerzita v Jyväskylä (Finsko), Karolinska Hospital Stockholm (Švédsko), řecká profesní asociace perioperačních sester, manažersky se podílela David Pasteau Entreprise (Francie) a SpaceCowboyStudio (Belgie) jako tvůrce videí.

Expertní skupina nejdříve stanovila témata, která bylo nutné v rámci projektu zpracovat. Byly vytvořeny tři následující okruhy dovedností perioperačních sester: Základní dovednosti, Anestezie a Speciální obory. Původní plán byl vytvořit 150 videí, k nimž bylo třeba zpracovat scénáře. Každá partnerská skupina tedy připravila cca 30 scénářů k jednotlivým videím. Na společných setkáních jsme každý scénář připomínkovali, tak, aby odpovídal našim národním standardům. Je třeba zmínit, že projekt byl započat v době pandemie covid-19, a tedy celá první část setkání řešitelů projektu probíhala pouze online formou. Následovala tvorba samotných videí, kterou prováděla společnost zabývající se audiovizuální tvorbou. Nahraná videa jsme opět všichni zhlédli a připojili jsme svoje připomínky. Následně jsme společně rozhodli o sloučení některých videí, pro větší logičnost a přehlednost. Nejdříve byly vytvořeny francouzské a anglické titulky a posléze další partnerské země přeložily titulky do řečtiny,

finštiny, švédštiny a češtiny. Souběžně probíhal i výběr obrázků nástrojů pro knihovnu chirurgických instrumentů. Dále byla vytvořena uživatelská příručka a překlady všech dokumentů do národních jazyků partnerů projektu. Jistě netřeba připomínat, že jsme neustále mnohonásobně kontrolovali vložené texty, aby odpovídaly potřebám webových stránek.

Nástroj MYORCO

Výsledkem tříletého projektu je webová stránka, která nabízí podporu začínajícím perioperačním sestrám a studentům perioperační péče formou 89 instruktážních videí a knihovny, kde je uvedeno více než 200 nástrojů využívaných v chirurgii. S platformou lze pracovat na několika úrovních. Nejjednodušší z nich je přihlásit se jako sestra nebo student, kdy je možné začít obsah webu okamžitě používat. Další možností je vytvořit si zástupce pro zdravotnické zařízení nebo školu a na pozici učitele nebo vrchní sestry si založit v rámci MYORCO vlastní skupinu přístupnou pouze jejím členům. Tam může správce (vrchní sestra) uspořádat vložená videa, přidávat vlastní dokumenty nebo videa a vést tak individuální vzdělávání sester v adaptačním období.

Videoknihovna je rozdělena do tří částí. V prvním souboru jsou videa, která přináší základní výkony v perioperační péči, jež jsou společné pro všechny specializace. Jako je chirurgická dezinfekce rukou, otevírání balení se sterilním materiálem, nakládání s nástroji atd. Druhá anesteziologická část se věnuje povinnostem anesteziologické sestry, a to proto, že v některých zemích jsou specializace perioperační a anesteziologické sestry spojeny v jeden specializační obor. A třetí úsek se věnuje některým speciálním oborům perioperační péče, jako je např. neurochirurgie, ortopedie, dětská chirurgie atp. Všechna videa jsou opatřena titulky v šesti jazycích: češtině, angličtině, francouzštině, finštině, řečtině a švédštině.

K dispozici je uživatelská příručka, videotutoriál s přehledným návodem, jak vytvořit v rámci MYORCO vlastní stránku pro zdravotnické zařízení, a také celá řada odkazů na zdroje.

Implementace výstupů MYORCO do klinické praxe

Po ukončení mezinárodního projektu MYORCO jsme s kolegyněmi přemýšlely, jak zajistit využití výstupů projektu v klinické praxi.

Mgr. Jana Wichsová, Ph.D.

působí na Katedře porodní asistence, perioperační péče a zdravotně-sociální péče FZS UPCE

Připravily jsme dvouletý projekt (2024–2025) v rámci interní grantové soutěže naší fakulty, který si dal za cíl implementaci výstupů mezinárodního projektu do klinické praxe ve vybraných čtyřech zdravotnických zařízeních České republiky. Dalším cílem bylo získání dat od začínajících perioperačních sester o jejich subjektivní míře pohody v adaptačním procesu. Pro sběr dat jsme využily standardizovaný dotazník (škála emocionální subjektivní pohody, SEWH-CZ), který elektronicky vyplňují začínající perioperační sestry. Vyplnění jednotlivých položek dotazníku probíhá online, a to po osobní návštěvě klinického pracoviště, kdy jsou nové sestry seznámeny a přihlášeny do webového rozhraní MYORCO. Druhý sběr dat probíhá s odstupem tří měsíců a více, kdy se opět ptáme na jejich míru pohody v adaptačním procesu a jak hodnotí přínos výstupů projektu MYORCO. Součástí sběru dat je i dotazník pro manažerky/manažery operačních sálů, kde jim jsou elektronicky posílány dotazy na uživatelskou přívětivost výstupů projektu MYORCO.

V současnosti projekt běží druhým rokem. V prvním roce řešení (rok 2024) byla oslovena dvě zdravotnická zařízení, v letošním roce jsou to tři fakultní nemocnice v České republice.

Po dokončení sběru dat počítáme s jejich statistickým zpracováním a publikováním v odborném periodiku.

Nejvýznamnější přínos mezinárodního projektu vidíme ve zvyšování bezpečnosti perioperační péče a v implementaci moderních technologií při vzdělávání/adaptaci začínajících perioperačních sester.

Mgr. Jana Škvrňáková, Ph.D.

působí na Katedře ošetrovatelství FZS UPCE

Internacionalizace

Text: Jan Pospíchal | Foto: Jan Pospíchal

Aldent University jako nový partner pro mezinárodní spolupráci: Výměnné pobyty studentů a zaměstnanců v albánské Tiraně

Univerzita Pardubice a Aldent University v Tiraně (Albánie) navázaly významnou spolupráci v rámci programu Erasmus+, která se zaměřuje na výměnu studentů a akademických pracovníků mimo tradiční hranice zmíněného programu. Naše Fakulta zdravotnických studií Univerzity Pardubice (FZS) navázala projektovou spolupráci s Aldent University v Tiraně, která byla oficiálně stvrzena memorandem o spolupráci už v roce 2021 a od té doby se úspěšně rozvíjí. Současný projekt, ze kterého jsou mobility podporované, bude končit tento akademický rok v červenci, avšak navazující projekt je již připraven a odeslán.

Smysluplná mobilita v praxi

Projekt KA171, který spolupráci zastřešuje a podporuje mezinárodní mobilitu vysokoškolských studentů i zaměstnanců, je nastavený tak, aby bylo možné propojit studijní programy ošetrovatelství a radiologické asistence na obou univerzitách. Umožňuje studium v zahraničí kompatibilních předmětů a následné uznání studijních kreditů (ECTS). Studenti tak mohou vyjet studovat nebo absolvovat odbornou stáž v mezinárodním prostředí bez nutnosti prodlužování studia.

Všichni naši studenti, kteří využili albánskou Tiranu jako svou Erasmus destinaci, realizovali praktickou stáž v místní univerzitní nemocnici. Poslední studentský výměnný pobyt je naplánovaný na radiodiagnostických a radioterapeutických pracovištích. Akademickí pracovníci z obou univerzit se zapojují do výuky ve vybraných studijních programech a minulý akademický rok se akademici z Aldent University aktivně účastnili mezinárodní konference *Kvalita a její perspektivy* pořádané naší fakultou, a to s příspěvkem *Duševní stavy a využití bylinných doplňků v jejich léčbě*. Zároveň se akademickí pracovníci z Aldent University zapojili do přípravy projektu COST – InterBOLUS-Net: *Sjednocení inovací v klinickém zpracování potravin a péči o dysfagii v celé Evropě*.

Návštěva s přidanou hodnotou

Příklad akademické mobility nám blíže ukáže možnosti spolupráce. V listopadu minulého roku navštívil Aldent University akademický pracovník Jan Pospíchal a mobilita přinesla konkrétní výsledky. Pětidenní studijní pobyt zahrnoval osm hodin výuky zaměřené na ošetrovatelskou péči

o kardiologické pacienty. Výuka probíhala v anglickém jazyce a využívala simulace s virtuálními pacienty, což studentům umožnilo trénovat klinické rozhodování v reálných scénářích, včetně interpretace EKG křivek nebo zásahů na jednotkách intenzivní péče. Během lekcí se v diskuzi nejvíce projevil rozdílný způsob řešení akutních stavů v ČR a Albánii.

Součástí návštěvy byla i prezentace ostatních bakalářských a magisterských studijních programů FZS. Dále se schůzky s akademiky z Aldent University zaměřily na možnosti společných výzkumných projektů, například v rámci programu COST – Actions, nebo na menší projekty s cílem vypracování závěrečných prací. Významným bodem byla i návštěva tamního radiologického oddělení a upřesnění rozsahu a náplně praxe pro budoucí studenty radiologické asistence z Pardubic, kteří se na stáž do Tirany chystají.

Interkulturní přesah

Spolupráce s Albánií byla zvolena záměrně – jde o zemi, která se kulturně i společensky odlišuje od

dosavadních partnerských destinací. Právě tento interkulturní kontakt je cennou zkušeností pro budoucí zdravotníky, kteří se tak naučí pružně reagovat na potřeby pacientů s odlišnými zvyky, jazyky i náboženskými tradicemi. Stejný přínos pak platí i pro akademiky, kteří se setkávají s jinými přístupy ke vzdělávání či klinické praxi.

Směřování do budoucna

Výsledky dosavadní spolupráce naznačují, že partnerství s Aldent University má nejen výborný potenciál v navazujícím projektu, ale už nyní reálně obohacuje studenty i pedagogy na obou stranách. Je příkladem, že internacionalizace zdravotnického vzdělávání je cestou k vyšší odbornosti, toleranci a schopnosti pracovat v globálním zdravotnickém prostředí.

Mgr. Jan Pospíchal, Ph.D.

*v současné době působí jako
proděkan pro vnější vztahy
FZS UPCE*

Text: Ondřej Podeszwa | Foto: archiv FZS

Od výsady ke svobodě: Role akademického senátu v dějinách i dnes

Ve dnech 27. a 28. 2. 2025 proběhly elektronicky volby do obou komor Akademického senátu Fakulty zdravotnických studií Univerzity Pardubice. Následující zamyšlení napsal staronový předseda senátu Ondřej Podeszwa.

Už od středověku je univerzitní prostředí vnímáno jako místo, kde se shromažďují lidé „lační po plodech věděni“, jak je označil v zakládací listině donátor Karlovy univerzity. Je ale také místem, které se od počátku těší speciálním výsadám a právům, která do jisté míry oddělují svět, v němž žijí ostatní lidé, a svět univerzitní. Toto oddělení však neznamena elitářství, ale vychází z historicky zakotveného postavení univerzit v právním systému. Zásadní a nedílnou součástí jsou také výsady a práva na poli samosprávy, které z univerzit dělají unikátní společenství učitelů a studentů.

Protože univerzity byly a jsou spojeny s inteligencí a pluralitou názorů, můžeme v dějinách pozorovat určitá období, kdy se ten, kdo byl u moci, snažil na univerzity „zatlačit“ a omezit jejich pravomoci ve jménu vyšších cílů. Objevovaly se opakovaně snahy do jejich práv zasahovat, ať už skrytě, nebo veřejně, například

pod vlivem nějakého všespásného světonázoru, který měl konečně nastavit společnost na ty správné koleje. Nejviditelněji lze tyto snahy vnímat za francouzské revoluce, stejně tak jako v době totalit. Volání po univerzitách, které by měly sloužit potřebám společnosti, lidu i jinak pojatých mas, a je proto třeba je omezit ve prospěch všech, zaznívalo i z úst velkých myslitelů, jako byl například Martin Heidegger.

V našich podmínkách jsme podobné zásahy zaznamenali také v době totalit. Po únoru 1948 se idea svobodného myšlení na univerzitách jevila jako nedostižný ideál, který byl překryt nánosem doby, která si zakládala spíše na skloňování otázek vědeckého komunismu než na svobodném bádání a kritickém hodnocení aktuálních výzev.

Teprve rok 1989 přinesl v této otázce zásadní obrat. Nelze odmyslet důležitost role, kterou v celém listopadovém období hrálo studentstvo, a možná i proto se následné znovunabyté svo-

body propaly i do tak důležitého orgánu samosprávy fakult, jakým je akademický senát. Dané historické změny reflektoval i nově vzniklý zákon z května 1990, který zdůrazňoval mimo jiné „*právo volit akademické samosprávné orgány*“. Důležitost akademického senátu jako orgánu, který je volen členy akademické obce, je ještě zdůrazněna i tím, že je ve výše zmíněném zákoně jmenován jako první mezi všemi akademickými orgány: „*Akademickými orgány a akademickými funkcionáři vysoké školy jsou akademický senát, vědecká, na uměleckých vysokých školách umělecká rada vysoké školy [...], rektor a prorektori.*“

Nelze odmyslet také široké pravomoci, které daný senát měl a dodnes má. Je vrcholným projevem demokratičnosti univerzitního prostředí. Je projevem práva aktivního (mohu volit) i pasivního (mohu být volen). Pokud jsme zmiňovali právě úlohu a historickou roli, jakou hráli studenti v revolučním roce 1989, můžeme zdůraznit, že úloha a důležitost studentů na univerzitě jako nedílné součásti celého společenství je podpořena tím, že i oni mají nezastupitelné místo v orgánech univerzity a volí si své zástupce nejen v rámci každého fakultního senátu, ale i pro celouniverzitní senát a další dílčí platformy, kde by jejich hlas měl být slyšet a je slyšet.

Je důležité vnímat senát jako vrcholné právo, nikoliv povinnost. Skutečnost, že si jak akademici, tak ale i studenti, mohou volit, kdo bude stát v čele fakulty, potažmo univerzity, je unikátním právem, které bychom neměli přehlížet a kterého bychom si naopak měli vážit jako projevu důležitosti akademického senátu pro život celého univerzitního společenství. Senát je platformou, kde se dají diskutovat zásadní otázky, které jsou v daném vysokoškolském celku aktuální. Samozřejmě jako každá demokratická instituce s sebou nese i určité výzvy, například v oblasti

kočirování takové plurality názorů a zájmů, ale i to odráží jeho demokratický charakter. Možnost spolurozhodovat o chodu univerzity není samozřejmostí. Je to výsada, kterou je třeba chránit, rozvíjet – a především ji aktivně využívat.

Také Univerzita Pardubice má svůj univerzitní senát, stejně jako všech sedm fakult má své fakultní senáty. Jejich kompetence se řídí příslušnými zákony a dalšími předpisy. V nedávné době jsme mohli opět využít našeho práva, které nám poskytuje fakt, že jsme součástí akademické obce. Volili jsme nové zástupce do akademického senátu a fakulty a studenti si volili ještě své nové zástupce v řadách univerzitního senátu. Volili své zástupce. V této větě rezonuje ono zásadní poselství – máme opět ty, kteří mají bránit a prosazovat naše práva jak na fakultní, tak na celouniverzitní úrovni. Možná se někdy zdá, že senát je vzdálený běžnému dění – že řeší jen formality a nijak nezasahuje do života univerzity. Takový pohled je ale krátkozraký. Senát je hlasem akademické obce, oporou svobodného prostředí a důležitou zárukou, že univerzita nebude jen institucí, ale skutečně živým prostorem dialogu. Navazujeme na hlubokou tradici akademických svobod, které byly v minulosti těžce zkoušeny a, nedělejme si iluze, budou i v čase budoucím. Senát je ovšem jedna z odpovědí na otázku, zda je vlastně univerzitní prostředí stále ještě svobodné i v dnešní době. Devět nově zvolených senátorů naší fakulty je odpovědí. Díky všem, kteří volili, ať už jakkoliv. Díky všem, kteří se nebáli přijmout zodpovědnost a využili možnosti být zvoleni.

Mgr. et Mgr. Ondřej Podeszwa, Ph.D.
předseda AS FZS, působí na Katedře
ošetřovatelství FZS UPCE

Sraz absolventů

Text: Redakce | Foto: archiv FZS a UPCE

Kořeny, které nezapomínáme, aneb: Jak rostla Fakulta zdravotnických studií

Setkání absolventů bývá vždy radostné. Ten náš první hromadný sraz – 7. června 2025 – byl plný očekávání. Na Fakultě zdravotnických studií Univerzity Pardubice se sešli ti, kteří byli u toho, ať už jako studenti, nebo učitelé, když se tato instituce teprve formovala. Společně si připomněli nejen osobní vzpomínky, ale i cestu, kterou fakulta urazila. A nechyběly ani jejich rodiny a děti.

Od skromných začátků k respektované fakultě

Příběh dnešní Fakulty zdravotnických studií se začal psát v roce 2002. Tehdy vznikl při Univerzitě Pardubice Ústav zdravotnických studií (ÚZS). Impuls vzešel z potřeby posunout vzdělávání všeobecných sester a porodních asistentek na vysokoškolskou úroveň. Za projektem stála vize vedení univerzity, pardubické nemocnice i středních zdravotnických škol v regionu.

Začátky ale nebyly jednoduché. Ústav fungoval s minimálním zázemím, v provizorních prostorech a s nevelkým týmem vyučujících. Přesto už v akademickém roce 2002/2003 nastoupilo 95 studentů do čerstvě akreditovaného programu Ošetrovatelství. Od počátku se kladl důraz na propojení teorie s praxí, mezioborový přístup a rozvoj kritického myšlení – hodnoty, které jsou pro fakultu klíčové dodnes.

Z ústavu fakulta

Rychlý rozvoj, další úspěšné akreditace a rostoucí zájem studentů vedly k logickému kroku. V lednu

2007 vznikla Fakulta zdravotnických studií, tehdy už šestá fakulta Univerzity Pardubice. Prvním děkanem se stal prof. MUDr. Arnošt Pellant, DrSc., který spolu s Mgr. Janou Škvrňákovou, Ph.D., a dalšími kolegy sehrál klíčovou roli při formování nové akademické instituce.

Fakulta rostla nejen počtem studentů a programů, ale i fyzicky. V akademickém roce 2013/2014 byla otevřena nová přístavba s moderními učebnami a specializovanými pracovišti pro praktickou výuku.

A současnost

Dnes je Fakulta zdravotnických studií respektovanou součástí univerzity, s moderním zázemím, širokou nabídkou studijních programů a intenzivní spoluprací s praxí. Stále však čerpá ze stejné vize, která stála u jejího zrodu: připravovat zdravotnické profesionály s odborností, empatií a otevřeností k novým poznatkům.

Milníky ve vývoji fakulty

- **1996**
dohoda o spolupráci mezi Univerzitou Pardubice a Nemocnicí Pardubického kraje, a.s., o spolupráci ve výuce zdravotnických oborů
- **2000**
návrh studijního programu Ošetrovatelství (obory Všeobecná sestra a Porodní asistentka)
- **31. 12. 2001**
akreditace studijního programu Ošetrovatelství
- **1. 1. 2002**
zahájení činnosti Ústavu zdravotnických studií
- **září 2002**
nástup prvních studentů
- **2005**
první bakalářské promoce
- **1. 1. 2007**
vznik Fakulty zdravotnických studií Univerzity Pardubice
- **28. 5. 2007**
inaugurace děkana, profesora Arnošta Pellanta
- **2013/2014** – otevření nové přístavby fakulty s moderními učebnami
- **7. 6. 2025** – první hromadný sraz absolventů

Ústav zdravotnických studií (2002)

První den otevřených dveří (2004)

Inaugurace děkana (2007)

Otevření operačního sálu (2021)

Stavba budovy ZE (2012–2013)

Ocenění studenti

Dne 23. dubna 2025 se na Fakultě zdravotnických studií Univerzity Pardubice uskutečnila XVII. **Celostátní studentská vědecká konference bakalářských a magisterských nelékařských zdravotnických oborů**, které se zúčastnili studující Fakulty zdravotnických věd Univerzity Palackého v Olomouci a Fakulty zdravotnických studií Univerzity Pardubice. Na konferenci studující prezentovali výsledky výzkumu provedeného v rámci své bakalářské či diplomové práce. Odborná komise pak z prezentací zvolila tři nejzdařilejší v každé kategorii.

V bakalářském stupni zvítězil **Marek Urbánek** z FZS UPCE s prací na téma „Metoda Escape Room pro výuku studentů programu zdravotnického záchranářství“. Ve své bakalářské práci se Marek Urbánek věnuje využití principu populárních únikových her při výuce zdravotnických záchranářů. Jeho vystoupení zaznamenalo velký úspěch v řadách odbor-

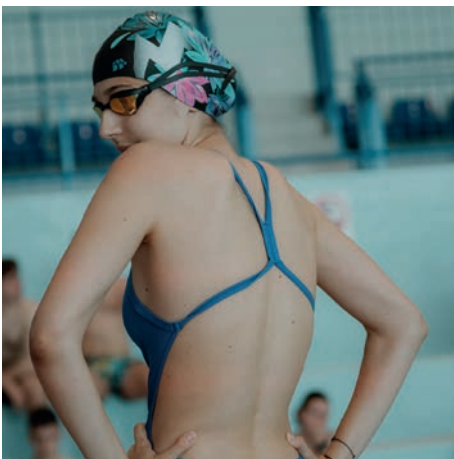
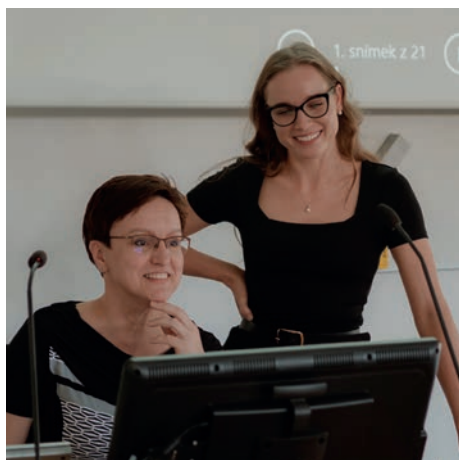
né komise, přítomných studujících i akademiků v publiku; mnozí vyjádřili přání zpracovat obdobnou výukovou hru také pro ostatní nelékařské zdravotnické obory.

V magisterské kategorii byla oceněna práce **Bc. Dominiky Jansové** z FZS UPCE na téma „Syndrom frontálního laloku a etika: scoping review“. Ve své práci se Bc. Dominika Jansová zaměřila na etické problémy vznikající v kontextu zdravotní péče o neurologické pacienty s poškozením mozku, kdy dochází ke konfliktu mezi respektováním vlastního rozhodnutí pacienta a snahou jednat v jeho nejlepším zájmu a chránit ho před důsledky škodlivých rozhodnutí.

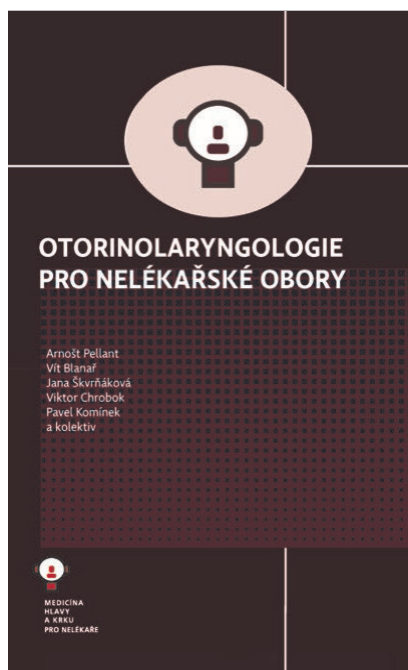
Konference poskytla studentům jedinečnou příležitost prezentovat výsledky výzkumu a získat cennou zpětnou vazbu od zkušených odborníků. Nabyté zkušenosti a prezentační dovednosti využijí nejen při obhajobě své práce při státní závěrečné zkoušce, ale i v budoucím profesním životě.

Fotogalerie ze studentského života

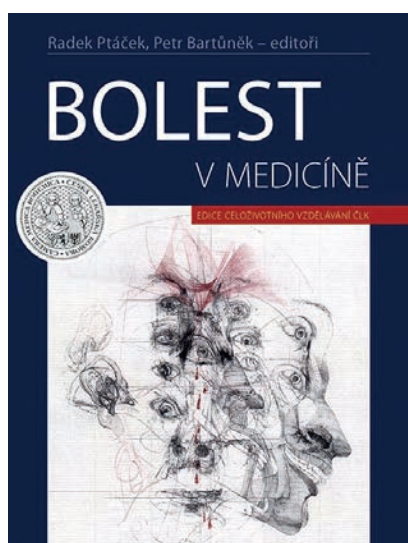

Publikace z fakulty

Otorinolaryngologie pro nelékařské obory Arnošt Pellant, Vít Blanař, Jana Škvrňáková a kol.

Studujete zdravotnický obor nebo už pracujete ve zdravotnictví a chcete konečně pochopit, co vše se skrývá za zkratkou ORL? Tahle kniha je tu právě pro vás. Otorinolaryngologie pro nelékařské zdravotnické obory není jen další učebnice. Je to průvodce, který vás srozumitelně a krok za krokem provede rozsáhlým světem nemocí a úrazů uší, nosu, krku a všeho, co s tím souvisí. Široké spektrum pacientů s onemocněním v ORL oblasti se může najít téměř na jakémkoli oddělení nebo ambulanci. Autoři z celé republiky, lékaři i sestry, spojili síly, aby vytvořili knihu, která mluví vaším jazykem. Najdete v ní nejen teoretické základy, ale hlavně praktické rady, jak pečovat o pacienty s poruchami sluchu, hlasu, polykání nebo dýchání. Naučíte se, jak správně provést výplach uší, jak komunikovat s pacientem po operaci nebo jak se postarat o tracheostomii. A hlavně pochopíte, proč je vaše práce tak důležitá. Každá kapitola je psaná se vztahem ke konkrétnímu onemocnění a k vaší profesi. To vše s vědomím, že právě vy jste ti, kdo stojí u lůžka, kdo naslouchá, kdo pečuje. Knihu vydalo nakladatelství Tobiáš.

Bolest v medicíně

Radek Ptáček, Petr Bartůněk

Publikace je již čtrnáctým sborníkem příspěvků z konference věnované etice a komunikaci v medicíně, kterou každoročně od roku 2011 pořádá Česká lékařská komora. Aktuální monografie přináší celkem 39 textů od 46 autorů a nabízí pestrý pohled na ústřední téma: bolest a její zvládání v medicíně. Dominantní zastoupení autorů z klinické praxe podtrhuje důraz na způsoby tlumení fyzické bolesti. Své zastoupení však mají i další odborné perspektivy, včetně nelékařských zdravotnických profesí. Z Fakulty zdravotnických studií Univerzity Pardubice do knihy přispěli Karel Sládek, Vít Blanař, Eva Hlaváčková, Markéta Moravcová a Zuzana Červenková, a to společným textem nazvaným *Management bolesti pohledem nelékařských zdravotnických pracovníků*. Knihu vydalo nakladatelství Grada.

Health & Caring, odborný časopis, Vol 4, No 1 (2025)

Šéfredaktor: Petra Mandysová

Číslo obsahuje výsledky výzkumného šetření autorů Červenková a kol., popsaného v článku s názvem *Mikrobiální osídlení močového měchýře pacientů s močovým katétretem na neurologické jednotce intenzivní péče v kontextu managementu kvality, retrospektivní deskriptivní studie*. Jedná se o retrospektivní analýzu kvantitativních dat shromážděných ze zdravotnické dokumentace pacientů s permanentním močovým katétretem na sledované jednotce intenzivní péče v prvních čtyřech dnech hospitalizace. Na základě kultivačního vyšetření moči a následné analýzy klinických

příznaků byl popsán problém s infekcí močových cest spojených s permanentním močovým katétretem u více než 13 % z celkového počtu 223 pacientů. Autoři zdůrazňují, že je důležité provádět pravidelné kontroly mikrobiálního osídlení močového měchýře u těchto pacientů a důsledně využívat programy prevence a kontroly infekcí a hodnocení kvality a bezpečí poskytované péče. Časopis je volně přístupný na webové stránce: <https://fzs.upce.cz/fzs/casopis-health-caring>

Fakulta se představuje

PŘIPRAVUJEME ODBORNÍKY PRO NELÉKAŘSKÉ ZDRAVOTNICKÉ PROFESE

Bakalářské studijní programy

- Všeobecné ošetrovatelství
- Porodní asistence
- Zdravotnické záchranářství
- Radiologická asistence
- Zdravotně-sociální péče

Navazující magisterské studijní programy

- Specializace ve zdravotnictví – Perioperační péče
- Specializace v porodní asistenci – Perioperační péče
- Specializace v ošetrovatelství – Ošetrovatelská péče v interních oborech
- Organizace a řízení ve zdravotnictví

Předchozí čísla časopisu najdete online na adrese:
<https://fzs.upce.cz/fzs/my-fzs>

Denní psychoterapeutické sanatorium Ondřejov v Praze 4

se specializuje na péči o pacienty s psychotickými poruchami a závislostmi.

CENTRUM PRO LÉČBU PSYCHÓZ

Pacientům s psychotickým onemocněním nabízíme komplexní péči psychiatrů, psychologů, sester a sociálních pracovníků. Kromě průběžného denního stacionáře nabízíme více než dvacet terapeutických skupin a programů včetně arteterapie a jógy.

ODDĚLENÍ PRO LÉČBU ZÁVISLOSTÍ

Pacientům se závislostí na alkoholu, lécích, patologickém hráčství a sázení nabízíme šestitýdenní stacionář s uzavřenou skupinou jako alternativu k léčbě v nemocnici, přijímáme pacienty i do motivační či doléčovací skupiny.

SOCIÁLNÍ ODDĚLENÍ

Naším společným cílem je táhnout za jeden provaz s lidmi trpícími duševním onemocněním. Mezi naše služby patří sociální poradenství, sociální rehabilitace a chráněné bydlení.

ARTEATELIÉR

Arteterapii nabízíme jako léčebnou metodu, která umožňuje člověku vyjadřovat se především obrazem, vede pacienty k vyjádření pocitů a možnosti se tvořivě projevit.

Navštivte náš
web a zjistíte
více informací

📍 Klánova 300/62, 147 00, Praha 4

☎ +420 720 072 960

🌐 www.ondrejov.cz